

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση α) της από 25.09.2019 Π.Ν.Π. "Επείγουσα ρύθμιση για την απαλλαγή από την υποχρέωση απόδοσης του φόρου διαμονής" (Α' 142), β) της από 30.09.2019 Π.Ν.Π. "Κατεπείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Οικονομικών και Υγείας" (Α' 145), γ) της από 04.10.2019 Π.Ν.Π. "Κατεπείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας" (Α' 150) και άλλες διατάξεις».

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε, σε κοινές συνεδριάσεις τους, από τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων και τη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, αποτελείται από δύο (2) Μέρη, τα οποία περιλαμβάνουν είκοσι δύο (22) άρθρα.

Στο Μέρος Α' κυρώνεται, διά του Άρθρου 1, η από 25.09.2019 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την απαλλαγή από την υποχρέωση απόδοσης του φόρου διαμονής» (Φ.Ε.Κ. Α' 142), διά του Άρθρου 2, η από 30.09.2019 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Οικονομικών και Υγείας» (Φ.Ε.Κ. Α' 145) και, διά του Άρθρου 3, η από 04.10.2019 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας» (Φ.Ε.Κ. Α' 150)».

Το Μέρος Β' (άρθρα 4-22) περιλαμβάνει διατάξεις που ρυθμίζουν διάφορα θέματα. Ειδικότερα, με το άρθρο 4 εισάγεται η δυνατότητα εγγραφής πί-

στώσης, ως ειδικού αποθεματικού, στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών, με προσθήκη νέας παραγράφου 8 στο υφιστάμενο άρθρο 59 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», το οποίο προέβλεπε εγγραφή ειδικής πίστωσης ως αποθεματικού του Κρατικού Προϋπολογισμού για την κάλυψη άμεσων και επείγουσών δαπανών. Στο άρθρο 5 περιλαμβάνεται ρύθμιση για τις δαπάνες υπερωριακής απασχόλησης των υπαλλήλων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Με το άρθρο 6 τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4605/2019 (βλ. παρατηρήσεις στην από 27-3-2019 Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί άρθρων 68-84 (Μέρος Έβδομο) του νομοσχεδίου «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (EEL 157 της 15.06.2016). Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις»). Το άρθρο 7 εισάγει δυνατότητα των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης να διατηρούν ταμειακά διαθέσιμα σε μη συστημικά πιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας. Με το άρθρο 8 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 79 του ν. 4399/2016 (ως προς τις κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων). Το άρθρο 9, που περιλαμβάνει διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζει την παράταση της προθεσμίας έναρξης του προγράμματος «Μεταλυκειακού έτους - τάξης μαθητείας», την προετοιμασία και διεξαγωγή των εξετάσεων της περιόδου Νοεμβρίου 2019 για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας, καθώς και την ένταξη φοιτητών του πρώην Τμήματος Τεχνολογίας Αλιείας-Υδατοκαλλιεργειών του παραρτήματος Μουδανιών του Αλεξάνδρειου Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης στο Τμήμα Τεχνολογίας Αλιείας-Υδατοκαλλιεργειών της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής του πρώην Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας. Στο άρθρο 10 προβλέπονται, με την προσθήκη διατάξεων στον ν. 1545/1985 «Εθνικό σύστημα προστασίας από την ανεργία και άλλες διατάξεις», μέτρα στήριξης των απασχολούμενων σε επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την πτώχευση της εταιρείας Thomas Cook Tour Operations LTD. Το άρθρο 11 τροποποιεί το άρθρο έκτο του ν. 4432/2016 και προβλέπει παράταση του χρόνου ως προς τον οποίο θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες εξόφλησης υποχρεώσεων των Νοσοκομείων του

Ε.Σ.Υ. και των Διοικήσεων Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.Πε.) από προμήθειες υλικών-αγαθών και παροχή υπηρεσιών. Το άρθρο 12 ρυθμίζει θέματα των Οργανισμών Λειτουργίας των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του Υπουργείου Υγείας. Το άρθρο 13 περιλαμβάνει ρυθμίσεις για το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.), σε συνδυασμό με την κύρωση των διατάξεων της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου για το ΚΕΘΕΑ (ΦΕΚ Α΄ 145/2019). Με το άρθρο 14 παρατείνεται η προθεσμία για την ολοκλήρωση της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (άρθρο δεύτερο του ν. 4366/2016). Το άρθρο 15, με προσθήκη άρθρου 44Α μετά το άρθρο 44 του ν. 4414/2016, ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη σύσταση Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής και τη σύσταση θέσης Εκπροσώπου για την Κλιματική Αλλαγή. Το άρθρο 16 θέτει νέα προθεσμία προβολής αντιρρήσεων κατά αναρτημένων δασικών χαρτών (άρθρο 8 του ν. 4625/2019). Με το άρθρο 17 τροποποιούνται διατάξεις του π.δ. 351/1983 για τη σύνθεση των Εφορευτικών Επιτροπών στις εκλογές ανάδειξης των οργάνων του Οικονομικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος. Το άρθρο 18 εισάγει και στη διαδικασία επιλογής Υπηρεσιακών Γραμματέων το κώλυμα που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 84 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. Με το άρθρο 19 καταργείται η προθεσμία υποβολής αιτήσεων για την αναγνώριση υφιστάμενων ιαματικών πόρων (άρθρο 22 παράγραφος 1 του ν. 3498/2006). Το άρθρο 20 θέτει νέα προθεσμία για την κατάταξη ξενοδοχείων και κάμπινγκ που λειτουργούν βάσει των προϊσχυσασών τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών. Στο άρθρο 21 προβλέπεται η τακτοποίηση οικονομικής εκκρεμότητας που αφορά δαπάνη με προϋφιστάμενη πίστωση για καταβολή δεδουλευμένων, ήτοι για βεβαιωμένη πραγματική εργασία υπαλλήλων του Εθνικού Τυπογραφείου προσφερθείσα σε ειδικά εκλογικά συνεργεία κατά την προπαρασκευή και τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των αυτοδιοικητικών εκλογών της 26ης Μαΐου 2019 και των επαναληπτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 2019. Τέλος, το άρθρο 22 ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των Άρθρων 1-3

A. Περί των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Το Σύνταγμα ίδρυσε δύο νομοθετικά σώματα, ένα κανονικό και ένα εξαι-

ρετικό. Το κανονικό είναι η Βουλή και οι πράξεις του λέγονται νόμοι. Το εξαιρετικό είναι σύνθετο, το αποτελούν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο, δρα υπό προϋποθέσεις και εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Ως νομοθετικές πράξεις νοούνται μαζί οι νόμοι και οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Ειδικότερα, το Σύνταγμα, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα της ανάγκης, ορίζει στο άρθρο 44 παράγραφος 1 ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου σε περιπτώσεις εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης. Οι Πράξεις αυτές θεσπίζουν κανόνες δικαίου τυπικής ισχύος ίσης με του νόμου και, συνεπώς, με αυτές δύνανται να τροποποιούνται ή να καταργούνται υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις (βλ. ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003, ΣτΕ [ΟΛ] 3612/2002, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989, βλ. και Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 15η έκδοση, 2017, σελ. 41 επ.). Σημειωτέον ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν παρεμβαίνει σε ό,τι αφορά τη σκοπιμότητα της Πράξης (άρθρα 30 παρ. 1, 50 και 82 παράγραφος 1 του Συντάγματος). Η εκτίμηση της συνδρομής των προϋποθέσεων κύρωσης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ανήκει στην αρμοδιότητα της Βουλής. Κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων του άρθρου 44 παράγραφος 1 του Συντάγματος (δηλαδή η ύπαρξη εκτάκτων περιστάσεων εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης) δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, διότι συνδέεται με την εκτίμηση της ανάγκης λήψης αυτού του μέτρου, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης των πολιτειακών οργάνων που, κατά το Σύνταγμα, ασκούν τη νομοθετική εξουσία (βλ. ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989, ΣτΕ (ΟΛ) 2289/1987). Συνεπώς, ο δικαστής ελέγχει, αφενός μεν την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων έκδοσης των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003), την έγκαιρη, δηλαδή, κατά το Σύνταγμα, υποβολή τους προς κύρωση ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής (άρθρα 44 παράγραφος 1 και 72 παράγραφος 1 του Συντάγματος), αφετέρου δε το περιεχόμενό τους από την άποψη της συνταγματικότητας. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει χώρα επ' ευκαιρία της προσβολής με αίτηση ακυρώσεως διοικητικών (ατομικών ή κανονιστικών) πράξεων που έχουν εκδοθεί βάσει Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου.

Κατά το Σύνταγμα, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση εντός σαράντα ημερών από την έκδοσή τους ή εντός σαράντα ημερών από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο, και πρέπει να κυρωθούν από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους. Σε αντί-

θετη περίπτωση, αποβάλλουν την ισχύ τους εφεξής και, συνεπώς, ισχύουν για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευσή τους μέχρι την εκπνοή της προθεσμίας για την κύρωσή τους ή την απόφαση της Βουλής να μην τις κυρώσει. Επομένως, εάν εγκριθούν από την Ολομέλεια εμπροθέσμως, εξακολουθούν να ισχύουν. Εάν δεν υποβληθούν στη Βουλή ή δεν εγκριθούν από αυτήν εμπροθέσμως, η ισχύς τους λήγει (βλ. ΣΤΕ 3636/1989). Πάντως, η αναδρομική κατάργηση ή τροποποίησή τους είναι δυνατή μόνο με νομοθετική πράξη ή κατά νομοθετική εξουσιοδότηση (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, τ. 1, όπ. π., σελ. 42). (Για τις Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου βλ., ενδεικτικώς, Π. Παραρά, Η εφαρμογή του άρθρ. 44§1 του Συντάγματος, σε ΤοΣ 2 (1976), σελ. 195 επ., του ιδίου, Αι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, 1981, σελ. 110 επ., του ιδίου, Σύνταγμα 1975 – Corpus, τ. Ι, σελ. 526 επ., Επ. Σπηλιωτόπουλο, όπ. π., τ. 1 σελ. 41 επ., και τ. 2, όπ. π., σελ. 111, Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 5η έκδοση, ανατύπ. 2016, σελ. 252 επ., Αντώνη Παντελή, Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, 4η έκδοση εμπλουτισμένη, 2018, σελ. 449 επ., Αθ. Ράικο, Συνταγματικό Δίκαιο, 2009, τ. Ι/Β, σελ. 867 επ., Ευ. Βενιζέλο, Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου, Αναθεωρημένη έκδοση, 2008, σελ. 176 επ., Κ. Χρυσόγονο, Συνταγματικό Δίκαιο, 2η αναθεωρημένη έκδοση με τη συνδρ. Στυλ.-Ι. Κουτνατζή, 2014, σελ. 585 επ.)

Β. Επί των υπό κύρωση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Οι υπό κύρωση Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου δημοσιεύθηκαν στα υπ' αριθμ. 142, 145, 150 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α', στις 25.09.2019, 30.09.2019 και 04.10.2019, αντιστοίχως, και, επομένως, εγκαίρως υπεβλήθησαν στη Βουλή στις 4.11.2019, δύνανται δε να κυρωθούν από την Ολομέλεια της Βουλής εντός τριών μηνών από της υποβολής τους.

2. Επί του άρθρου 6

Με την παράγραφο 5 τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 72 του ν. 4605/2019. Στο δεύτερο εδάφιο της νέας παραγράφου θα μπορούσε, αντί της λέξης «είναι», να τεθεί η φράση «ορίζεται σε». Με την παράγραφο 6 τροποποιείται η υποπερίπτωση η' της παραγράφου 4 του άρθρου 72 του ν. 4605/2019. Θα μπορούσε, το σημείο γγ' της νέας υποπερίπτωσης η' να αναδιατυπωθεί ως εξής: «έχει συμπράξει πληρεξούσιος δικηγόρος κατά τη σύνταξη της αίτησης, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, με αναφορά του ονόματος και του μητρώου του, χωρίς να είναι αναγκαίο να προσυπογράφει αυτός την αίτηση».

3. Επί του άρθρου 13 παράγραφος 5

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται θέματα ΚΕ.Θ.Ε.Α. αναδρομικά, από τη θέση σε ισχύ της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με τίτλο «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Οικονομικών και Υγείας». Επισημαίνεται ότι ο νομοθέτης δεν εμποδίζεται, κατ' αρχήν, να προσδώσει στον νόμο αναδρομική ισχύ. Κατά τη νομολογία, «[τ]ο άρθρο 2 του ΑΚ εκφράζει τη γενικότερη αρχή του δικαίου περί μη αναδρομικότητας των νόμων, που αποβλέπει στην κατά το δυνατό βεβαιότητα των δικαιωμάτων, στην ασφάλεια των συναλλαγών και στη σταθερότητα δικαίου, η οποία (αρχή) όμως δεν κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα και έτσι η διάταξη αυτή δεν έχει αυξημένη τυπική ισχύ. Επομένως, ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται, κατ' αρχήν, να προσδώσει στο νόμο αναδρομική δύναμη, με περιορισμό στη μη προσβολή συνταγματικώς προστατευόμενων δικαιωμάτων. Στο νόμο δε μπορεί να δοθεί αναδρομική δύναμη ρητά ή σιωπηρά (έμμεσα), όταν, δηλαδή, από την έννοια και το σκοπό του συνάγεται νομοθετική βούληση περί αναδρομικής ισχύος του, ώστε να ρυθμιστούν και περασμένα γεγονότα ή σχέσεις του παρελθόντος. Εξαιρέσεις από το επιτρεπτό της αναδρομικής ισχύος του νόμου προβλέπονται στα άρθρα 7 παρ. 1 και 78 παρ. 2 του Συντάγματος. Από την απόλυτη απαγόρευση στο Σύνταγμα της αναδρομικότητας αυτών των κατηγοριών νόμων συνάγεται ότι στις άλλες περιπτώσεις η αναδρομική ισχύς είναι μεν επιτρεπτή, δεν μπορεί, όμως, να υπερβεί τα όρια που θέτουν τα άρθρα 4 και 17 του Συντάγματος καθώς και οι υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, που κυρώθηκαν με το ν.δ. 53/1974» (ΑΠ 113/2017, βλ. και ΑΠ [ΟΛ] 3/2016 και Απ. Γεωργιάδη, Γενικές Αρχές του Αστικού Δικαίου, τέταρτη έκδοση 2012, σελ. 31 επ.). Ο νόμος επιβάλλεται να έχει αναδρομική ισχύ, όταν η αναδρομικότητα αποτελεί μέσο πραγμάτωσης του περιεχομένου της αρχής της ισότητας στην πράξη, πράγμα που δύναται να συμβαίνει κυρίως όταν α) ο νόμος συμπληρώνει ή τροποποιεί προηγούμενη νομοθετική ή κανονιστική ρύθμιση και εντάσσει σε αυτή ή, αντιθέτως, εξαιρεί από αυτή περιπτώσεις οι οποίες, βάσει της αρχής της ισότητας, κρίθηκε, αντιστοίχως, ότι, κατά τρόπο αντισυνταγματικό, είτε εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή της είτε εντάχθηκαν στο πλαίσιο της, β) όταν η αναδρομικότητα επιβάλλεται για την ικανοποίηση αναγκών που αφορούν είτε γενικότερο, δημόσιο ή κοινωνικό, συμφέρον, είτε υπέρτερο εθνικό συμφέρον (βλ. Πρ. Παυλόπουλο, Συμβολή στη νομική θεμελίωση των ορίων της αναδρομικής ισχύος του νόμου, ΤοΣ 1985, σελ. 297-

313 και, ιδίως, 312-313). Η επιλογή, εξ άλλου, του χρόνου αναδρομής εναπόκειται, καταρχήν, στον νομοθέτη, η ρύθμιση όμως πρέπει να είναι γενική και αντικειμενική (ενδεικτικώς, ΣτΕ 3449/2007).

Περαιτέρω, στο τέλος της φερόμενης προς συζήτηση και ψήφιση παραγράφου του παρόντος άρθρου, εντός της παρένθεσης, πριν από το γράμμα Α', θα μπορούσε να τεθεί το αρκτικόλεξο «ΦΕΚ».

4. Επί του άρθρου 17

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του π.δ. 351/1983 και ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι Εφορευτικές Επιτροπές για την ανάδειξη οργάνων του Οικονομικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος θα απαρτίζονται από δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίοι θα ορίζονται «από την αρμόδια Αρχή και μέλη του ΟΕΕ». Συμφώνως προς την παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο του άρθρου 89 του Συντάγματος, «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές, που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους προβλέπεται ειδικά από το νόμο». Εξ άλλου, στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο του άρθρου 41 του ν. 1756/88 («Κώδικας οργάνισμού δικαστηρίων και κατάσταση δικαστικών λειτουργών»), όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής: «Ο δικαστικός λειτουργός που θα μετάσχει υποδεικνύεται από το δικαστή ή τον εισαγγελέα ή το τριμελές συμβούλιο που διευθύνει το πολιτικό ή το διοικητικό δικαστήριο ή την εισαγγελία, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο δικαστικός λειτουργός προεδρεύει στα ως άνω συμβούλια ή τις επιτροπές, εκτός εάν μετέχει επίσης υπουργός, υφυπουργός ή γενικός γραμματέας υπουργείου».

Στη φερόμενη προς συζήτηση και ψήφιση διάταξη γίνεται λόγος για ορισμό των δικαστικών λειτουργών από την αρμόδια Αρχή, χωρίς ειδικότερο προσδιορισμό της. Για λόγους νοηματικής σαφήνειας, θα μπορούσε, στο πρώτο εδάφιο της νέας παραγράφου 1 του π.δ. 351/1983, η φράση «από την αρμόδια Αρχή», να αντικατασταθεί από τη φράση «κατά νόμο καθώς». Επίσης, το αρκτικόλεξο «ΟΕΕ» θα μπορούσε να αντικατασταθεί ως εξής: «ΟΕΕ».

5. Επί του άρθρου 20

Στο παρόν προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4276/2014 τίθεται ως περίπτωση (α) και στο τέλος της παρ. 3 προστίθεται περίπτωση (β) ως εξής: β. (...)». Θα μπορούσε, η αναδιατύπωση της διάταξης του παρόντος να έχει ως εξής: «Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4276/2014 τίθεται ως παράγραφος 3.α. και στο τέλος αυτής προστίθεται περίπτωση (β) ως εξής: β. (...)».

Αθήνα, 13 Νοεμβρίου 2019

Οι εισηγητές
 Χαράλαμπος Κύρκος
 Προϊστάμενος του Τμήματος Κοινοβουλευτικής Ιστορίας
 Νικόλαος Παπαχρήστος
 Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
 Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
 Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
 Αναπληρωτής Καθηγητής
 του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
 Επιστημονικών Μελετών
 Αντώνης Παντελής
 Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής
 Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
 Κώστας Μαυριάς
 Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών